

I SKUGGAN AV ALLIANSENS FRAMGÅNG

- nystart för de gröna liberalerna

KORTVERSION

Rapport, Centerpartiets valanalys 2010

28 januari 2010

Centerpartiets partistyrelse beslutade veckan efter valet 2010 att tillsätta en valanalysgrupp för att göra en eftervalsanalys. Uppdraget innefattar utvärdering av Centerpartiets arbete under mandatperioden, valrörelse och valresultat, samt analys av strategiska utvecklingsfrågor. Analysgruppen har således fått ett brett mandat. Resultatet ska ge underlag för såväl Centerpartiets arbete under innevarande mandatperiod som för det mer långsiktiga utvecklingsarbetet.

Centerpartiet var det parti som relativt sett minskade mest vid en jämförelse mellan valen 2006 och 2010. Centerpartiet tappade 16,8 procent i väljarstöd vilket kan jämföras med Socialdemokraterna som gick tillbaka 12,4 procent och Kristdemokraterna som minskade 15,0 procent. Valresultatet blev långt ifrån de målsättningar om tio procent som partiet gick in i valrörelsen med. Detta är det tredje lägsta valresultatet sedan 1917. Samtidigt utgör detta det näst bästa valresultatet under de senaste fyra riksdagsvalen.

Resultatet bekräftar att Centerpartiet historiskt har haft svårt att göra bra valresultat vid koalitionsregerande eller organiserat samarbete med regeringen, oavsett om detta samarbete skett med andra borgerliga partier eller med Socialdemokraterna.

Valresultatet för Centerpartiet visar dock på stora regionala skillnader. I Stockholms stad och län fortsätter trenden framåt från valet 2006. I Stockholms stad gör Centerpartiet sitt bästa valresultat på 28 år och är större än Socialdemokraterna i Stockholms city.

Den procentuella tillbakagången för Centerpartiet är särskilt stor på Gotland och i fyra Norrlandslän, mellan 3,6 och 4,7 procentenheter av rösterna till riksdagen. Även i flera riksdagsvalkretsar i Svealand och vissa i Götaland är tillbakagången stor och kännbar.

Centerpartiet har totalt sett gått tillbaka även i kommun- och landstingsvalen. Det finns dock ett antal exempel på lokala valframgångar i kommunerna. Framgångsrecepten lokalt skiljer sig något och behöver analyseras vidare i varje enskild kommun.

Sammantaget innebär detta att valresultatet 2010 måste ses som en stor besvikelse. Opinionsutvecklingen för Centerpartiet de senaste trettiofem åren är, med några få undantag, illavarslande. För att vända trenden behövs förändringar både vad gäller politik, organisation och kommunikation.

Här följer sammanfattande förklaringar till Centerpartiets valresultat 2010:

- **Avstannad förnyelse.** Under 2000-talet fram till 2006 var Centerpartiet Sveriges mest spännande idéparti. Centerpartiet har inte lyckats fortsätta detta arbete.
- **Regeringsmaktens påfrestningar.** Själva maktinnehavet, FRA, fordonskrisen, kärnkraftsöverenskommelsen och sjukförsäkringsdebatten har tårt på förtroendet.
- **Tappad samhällskritik.** Mycket av energin 2006-2010 gick åt till att förklara regeringens politik. Mindre kraft ägnades åt de samhällsproblem människor upplever.
- **I Alliansskugga.** Inför valet 2006 var Centerpartiet initiativtagare och pådrivare för allianssamarbetet. Inför valet 2010 var Moderaterna synonymt med Alliansen för många väljare.
- **Bristande kommunikation.** Stödet i opinionen minskade under hela mandatperioden. Det fanns ingen klar kommunikationsstrategi för hur regerande skulle kombineras med frimodig opinionsbildning.
- **Otydligt varumärke.** För många är det oklart vad Centerpartiet står för och vad partiet vill med Sverige.
- **För få företrädare.** Det är egentligen bara Maud Olofsson som får riktigt nationellt genomslag. Fler kända, nationella företrädare skapar större möjlighet att nå ut till fler målgrupper.
- **Osäkerhet i traditionella väljargrupper.** Socialdemokraternas kampanj mot Centerpartiet i småorter och på landsbygd tärde på självförtroendet.
- **Stark valspurt.** Ett nästan uträknat Centerparti lyckades från en låg nivå återhämta en del av de förlorade sympatisörerna genom en valspurt med tydliga profilfrågor, avgörande insatser av Maud Olofsson i TV-debatterna och taktikröster.
- **Framgång i Stockholm.** Valrörelsen i Stockholmsregionen gick bra och gav nya röster och mandat både i riksdag och kommuner.

TIO SLUTSATSER OCH FÖRSLAG

Centerpartiet behöver både utveckla sin politik, förnya och stärka sin organisation runt om i landet och bli tydligare rent kommunikativt. Centerpartiet måste långsiktigt stärka sin väljarbas, lämna den självpåtagna konflikten mellan stad och land och mycket tydligare stå för en värderingsbaserad politik oavsett geografisk hemvist.

Analysgruppen lägger utifrån sin analys fram en rad slutsatser och förslag. Här följer några av de viktigaste förslagen:

- Ta fram ett **nytt idéprogram** byggt på frihetliga värderingar som antas vid en extrastämma år 2012.
- Utarbeta en ny **kommunikationsstrategi** för att stärka Centerpartiets varumärke.
- Bedriva mer **aktiv samhällskritik** även i frågor där Centerpartiet inte har departementsansvar.
- Se över stadgarna och inför ett presidium med **vice ordföranden**.
- Ta initiativ till att **Alliansen genomför en gemensam utvärdering** av samarbetet för att hitta strategiska politiska utvecklingsfrågor framåt.
- Vi förordar **ingen valteknisk samverkan** på nationell nivå med de tre andra allianspartierna.
- **Förstärka de lokala och regionala ledarnas roll** genom ledarskapsutveckling och utbildning i kommunikation och politik.
- **Behålla de två tydliga profilfrågorna** men komplettera det politiska budskapet med varma vardagsnära frågor.
- **Arbeta kampanjinriktat** under hela mandatperioden och skapa fler politiska mötesplatser runt om i landet för att främja idéutveckling.
- Bli det mest **öppna partiet i Sverige** genom bland annat ökad transparens och nya nätbaserade medlemskap.

Analysgruppen bestod av tolv centerpartister; nio av dessa var valda av Partistyrelsen och hade en bred geografisk spridning. Dessutom har Centerkvinnorna, CUF och Centerstudenter en plats vardera. Till Analysgruppen är även tre tjänstemän från riksorganisationen knutna.

Medlemmarna var följande:

Annie Johansson (ordförande), Jönköping

Anders W Jonsson, Gävleborg

Frank Nilsson, Norrbotten

Gunilla Hjelm, Centerkvinnorna

Johan Linander, Skåne

Leif Johansson, Skaraborg

Lisa Falk, Centerstudenter

Magnus Andersson, Centerpartiets

Ungdomsförbund

Marianne Larm-Svensson, Jämtland

Marie-Louise Wernersson, Halland

Muharrem Demirok, Östergötland

Per Ankersjö, Stockholm

CENTERPARTIET

Centerpartiets riksorganisation • Box 2200 • 103 15 Stockholm
info@centerpartiet.se • www.centerpartiet.se